

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๐
วันอังคาร ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

ในการประชุมวันนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาหลักการที่สมควรบัญญัติไว้ในหมวดที่ ๖ ด้วยศาลต่อจาก การประชุมครั้งก่อน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม กฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ตามแนวทางที่ได้เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒. ห้ามมิให้มีการตั้งศาลขึ้นใหม่หรือกำหนดวิธีพิจารณาเฉพาะขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใด คดีหนึ่งหรือที่มีข้อหาฐานใดฐานหนึ่งซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔

๓. พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้พิพากษาและตุลาการและทรงให้พ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่ กรณีที่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย ซึ่งรวมถึงตุลาการศาลปกครองและตุลาการศาลทหารด้วย ตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยให้ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย ให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง

๔. บทบัญญัติเรื่องบัญชีเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของ ผู้พิพากษาและตุลาการ และพนักงานอัยการที่เคยบัญญัติได้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น เมื่อปัจจุบันได้มีการตรากฎหมายไว้เป็นการเฉพาะสำหรับองค์กรตุลาการและ องค์กรอัยการแล้ว จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติในร่างรัฐธรรมนูญอีก

๕. ให้มีกลไกที่ก่อให้เกิดการถ่วงดุลการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลของประธานศาล กับผู้ทรงคุณวุฒิ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือศาลทหาร โดยให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ประธานศาลปกครองสูงสุด และหัวหน้าสำนักตุลาการทหาร รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินสี่คนตามที่กฎหมายบัญญัติ เป็นกรรมการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

๖. ให้มีกลไกที่ก่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมซึ่งรวมถึงองค์กรตุลาการ องค์กร อัยการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเป็นหลักประกันให้กับประชาชนว่าจะได้รับการดำเนินการ ตามกระบวนการยุติธรรมที่เหมาะสมและไม่ล่าช้า โดยต้องปฏิรูปให้กระบวนการยุติธรรมต้องเป็นไปโดยถูกต้อง ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย มีความเป็นธรรม มีมาตรฐาน ตรวจสอบได้ มีขั้นตอนการดำเนินกระบวนการ วิจัยพิจารณาที่เหมาะสม ไม่ล่าช้า และมีกลไกป้องกันการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

๗. เห็นควรให้แยกองค์กรอัยการออกจากหมวดของศาล เนื่องจากในกรณีของประเทศไทยนั้น องค์กรอัยการไม่ได้มีที่มาจากองค์กรตุลาการ จึงสมควรนำบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์กรอัยการไปไว้หมวดอื่น โดยอาจกำหนดไว้ต่อจากหมวดศาล

๘. ศาลรัฐธรรมนูญ การวินิจฉัยคดีจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมือง อันแตกต่างกรณีของ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหารที่วินิจฉัยคดีระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน จึงเห็นสมควรบัญญัติแยกเป็น หมวดว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญต่างหากออกจากหมวดศาล

๙. ให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือ กฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่นตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

๑๐. ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา โดยองค์คณะผู้พิพากษา ประกอบด้วยผู้พิพากษาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งเคยดำรง ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนเก้าคน ซึ่งได้รับการคัดเลือกเป็นรายคดีจากที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาและมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ยังคงมีประเด็นที่ค้างพิจารณาถึง ความเหมาะสมในการนำหลักการไต่สวนการทุจริตของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติมากำหนดเป็นหลักการทั่วไปของวิธีพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๑๑. ให้มีหลักประกันเรื่องความเป็นอิสระของผู้พิพากษาเกี่ยวกับการแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือนหรือตำแหน่ง และการดำเนินการบริหารงานบุคคลของผู้พิพากษาศาลยุติธรรม โดยให้มี คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาล และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการ บรรดาที่ได้รับเลือกจากข้าราชการตุลาการ ทั้งนี้ ตามจำนวน หลักเกณฑ์ วิธีการ ที่กฎหมายบัญญัติ

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์
วิทยากรเชี่ยวชาญ
ผู้สรุปผลการประชุม

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง
เลขานุการกรรมการ คนที่สอง
ผู้ตรวจทาน